

FREDAG 14. SEPTEMBER 1984

Et revidert bilde av Quisling?

Terje Baalsrud

JEG ER formelig lettet: Akkurat i dag, er det ikke kommet noen som helst nyhet i Radio om noe nye Quisling-arkiv som er funnet.

Det har ellers myldret av arkiver i de siste dager og uker.

Noen er funnet på loft, noen i kjeller, noen er ikke funnet i det hele tatt, men «sikret» på et eller annet underfundig vis. Noen er tilbudt offentlige arkiver, noen skal det forhandles om på et vis, noen er funnet eller ikke funnet på gaten i papirinnsamlinger, hvem vet.

Ikke noe av dette er egentlig foruroligende.

Uro

Det som jeg synes kan gi grunnlag for en viss uro, det er de finere antydninger om at disse halvoffentlige eller private gate-arkiver skal kunne gi grunnlag for et revidert bilde, som de heter, av hr. Vidkun Quisling. Det virker omtrent som om man kunne lirke vekk hans handlinger den 8. og 9. april og i de fem år han senere fikk en viss nådig anledning av Terboven og Hitler til å gjøre noe, f. eks. bestemme farven på tapetet i stuen på Gimle.

Er det noen logikk i dette?

Neppe. Det formelig sjenerer meg å bruke et så fint ord, begivenhetene er like fjerne fra logikk som om noen skulle ville sette en aksjon i gang fordi Himmler var en dyktig hønseoppdretter, han skal ha hatt et godt lag med høns. Bør ikke det føre til en revisjon av oppfatningen om Himmler som de tyske konsentrasjonsleirers dyktige skaper? Kanskje begikk han formelig et justismord mot seg selv da han tok giftampullen?

Og så Quisling-papirene?

Sten til byrden

Kanskje kan de bevise at han hadde et fornuftig standpunkt når det gjaldt restaurering av en gammel gård i Telemark? Slikt røper jo kultur – og «det sier seg jo selv» (!) at folk med kultur kan ikke, kan rett og slett ikke, begå de handlinger som et kapitalistisk-plutokratisk-sosialistisk regime etter krigen påsto at han hadde begått. Unnskyld meg, men altså er Mor Nille ikke en sten...

Det er mulig at det legges sten til byrden om man etter alle de pakk-kasser med dokumenter som er funnet, velger å skyve kassene til side

og tross alt slå fast det som er de viktige fakta angående hr. Quisling og begivenhetene 9. april.

Det første faktum er at han sto angriperne bi og hadde møtt dem på forhånd (bl.a. i København) og gitt dem opplysninger med sikte på krigshandlinger i Norge.

Dette kalles landsforræderi.

Det annet faktum er at han med tysk hjelp – og med passiv hjelp fra et norsk regime som ikke engang hadde husket å låse døren til NRK, langt mindre evnet å bruke radioen til mobilisering og opplysning den 9. april – proklamerte seg som statsminister og erklærte at hver den som nå lystret den avsatte (?) statsminister Nygaardsvolds mobilisering gjorde seg skyldig til den alvorligste straff (For sikkerhets skyld: Dette er ikke noe ordrett sitat, men tas etter hukommelsen).

Dette kalles visstnok høyforrædedi.

Mer skyldig

Efter min mening ja, skjønt det aldri ble nevnt og ikke blir særlig husket på nå heller, hvilket jo kan være likegyldig.

Quisling var sin egen **ideforræder**. Han forrædde sitt partis program. Knappt noen husker det vel i dag, ikke jeg selv heller, men et såkalt fast (og bomsikkert) punkt i hans NS-program var at Norge skulle ha et sterkt forsvar.

Faktisk var det **det** punktet som vel skaffet Quisling de fleste (løse) sympatisører frem til 1936-valget. Og dette at Norge skulle forsvares, det var vel det som gjorde at noen (etter min tro ca. 800-900) sto ved Quislings side like til 8. og 9. april 1940. Ikke så rent få av de 800-900 forsvant fra rekkene efter at de quislingske dødsstraff-trusler lød gjennom eteren 9. april.

Noen andre kom jo til, det må innrømmes.

Kanskje er det de – eller er det andre? – som nå er i ferd med å hoste frem at bildet av Quisling kanskje bør revideres?

Jeg tror ikke det behøves.

Pakk-kassene med skrivelser og papirer bør suppleres med at NRK spiller av hr. Quislings tale i institusjonen den 9. april. Derefter burde det kanskje bli stille....

T. Baalsrud